

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319010981
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4319010981.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a JUDr. Jána Vanka, v trestnej veci odsúdeného R. F., pre zločin znásilnenia podľa § 199 odsek 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného R. F. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo 17.09.2019, sp. zn. 4Pp/52/2019, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 19. novembra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného R. F. **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno b/, odsek 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného R. F. (ďalej len „odsúdený“) o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/102/2010 zo dňa 13.06.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/108/2012 zo dňa 23.04.2013.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie aj výsluchom zástupcu ÚVTOS Želiezovce a listinnými dôkazmi. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce zistil, že odsúdený v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/102/2010 zo dňa 13.06.2012 v trvaní 6 rokov 8 mesiacov za zločin znásilnenia podľa § 199 odsek 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, ktorý nastúpil dňa 13.07.2015 a predpokladaný koniec trestu je 23.05.2021. Do výkonu trestu odňatia slobody bol dodaný z cudziny dňa 13.07.2015 príslušníkmi polície do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, kde bolo jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Dňa 28.07.2015 bol premiestnený do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov za účelom výkonu trestu v ústave so stredným stupňom stráženia, kde dodržiaval ústavný poriadok, nebol disciplinárne potrestaný ani odmenený. Dňa 18.08.2015 bol premiestnený do ÚVTOS Ružomberok za účelom ďalšieho výkonu trestu a bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „C“. V jeho správaní a vystupovaní bol v jednom prípade zaznamenaný nedostatok tým, že sa pokúsil preniesť materiál z pracoviska pre vlastnú potrebu. Zachovával zásady slušného správania a vystupovania, v kolektíve odsúdených bol znášanlivý, konfliktné situácie nevyvolával. Pracovne zaradený nebol pre nezvládnutie technológie šitia obuvi. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapájal. Zastával funkciu služby a povinnosti si plnil na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený nebol a disciplinárne tresty nemá evidované. Do tunajšieho ústavu bol umiestnený dňa 11.10.2016 na základe vlastnej žiadosti za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. Bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „C“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia čiastočne vo všetkých oblastiach. V oblasti edukácie je program zaobchádzania zameraný na zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia formou prednáškovej činnosti, besied a individuálnych pohovorov s právnou tematikou. Do týchto aktivít

realizovaných skupinovú formou sa doposiaľ nezapojil. Individuálne pohovory s odsúdeným sú vedené na podporu morálnych zložiek osobnosti a posilnenie zodpovednosti, je motivovaný k zvyšovaniu pocitu zodpovednosti za svoje konanie a k zmene doterajšieho spôsobu života. V individuálnej práci sa podarilo dosiahnuť len čiastočné pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii. Správanie a vystupovanie odsúdeného nie je vždy na požadovanej úrovni. V ÚVV a ÚVTOS Košice, kde bol dočasne premiestnený za účelom účasti na súdnom pojednávaní, sa pokúsil použiť netytizovaný ponorný varič a po upozornení, aby ho nepoužíval, nezachoval zásady slušného správania voči príslušníkovi zboru. V tunajšom ústave boli opakovane zaznamenané nedostatky v plnení pokynov a príkazov príslušníkov zboru. Po intervenciách zo strany personálu bola zaznamenaná zmena v pozitívnom smere a aktuálne nie sú zaznamenané nedostatky. Medzi odsúdenými je znášanlivý, konfliktné situácie nevyvoláva. Funkciou z radov odsúdených nie je poverený. Voľný čas trávi sledovaním televíznych programov, čítaním kníh a hrami spoločenských hier. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa nezapája. Pracovne bol spočiatku zaradený na stráženom pracovisku triedenia plastových obalov, kde bola je pracovná morálka na začiatku na požadovanej úrovni, postupne sa zhoršila a z dôvodu slabej pracovnej morálky bol na návrh zamestnávateľa z pracoviska vyradený. Aktuálne je pracovne zaradený na pracovisku potravinárskeho charakteru, kde je jeho pracovná morálka na požadovanej úrovni. Zapája sa do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov. Disciplinárne odmenený bol jedenkrát dňa 13.05.2019 pochvalou za vzorné plnenie pracovných povinností. Dňa 16.03.2018 bol disciplinárne potrestaný celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za nespĺnenie príkazu príslušníka zboru ubytovať sa v oddiele. V oblasti vzťahov s vonkajším prostredím kontakt udržiava s bratom a neterou. Odsúdený sa opakovane dopúšťať trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Na základe uvedených skutočností, s poukazom na jeho kriminálnu minulosť, závažnosť spáchaného trestného činu a nevyhovujúce ekonomické podmienky pred výkonom trestu odňatia slobody je riziko sociálneho zlyhania stredné a aktuálna resocializačná prognóza je menej priaznivá. Podľa záveru hodnotenia odsúdený nepreukazuje splnenie na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a jeho podmiennečné prepustenie sa neodporúča. Z odpisu registra trestov súd I. stupňa zistil, že sa doposiaľ 24 krát dostal do rozporu s Trestným zákonom, z toho v štyroch prípadoch bol odsúdený cudzozemskými súdmi a v troch prípadoch sa neho hľadá akoby nebol odsúdený. Odsúdenému boli ukladané prevažne nepodmiennečné tresty. Posledné odsúdenie je trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp.zn. 6T/27/2018 zo dňa 06.03.2018 pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, kde bolo upustené od ďalšieho trestu vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Dunajská Streda sp.zn. 1T/102/2010. Zo spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/102/2010 mal súd I. stupňa preukázané, že rozsudkom sp.zn. 1T/102/2010 zo dňa 13.06.2012, právoplatným dňa 23.04.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp.zn. 5To/108/2012 zo dňa 23.04.2013 bol odsúdený uznaný vinným zo zločinu znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Skutok spáchal dňa 12.01.2010. Súd vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného, voči ktorému konal ako proti ušlému za prítomnosti obhajcu. Okresný súd Dunajská Streda uznesením sp.zn. 1T/102/2010 zo dňa 28.09.2016 podľa § 523 odsek 2 Trestného poriadku nepovolil odovzdanie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do cudziny. Súd I. stupňa uviedol, že môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd I. stupňa zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku- výkon dvoch tretín uloženého trestu. Nesplnil však ani jednu z materiálnych podmienok, pretože počas výkonu trestu nepreukázal také polepšenie, ako to predpokladá ustanovenie § 66 Trestného zákona, pretože bol počas výkonu trestu disciplinárne potrestaný, porušil ústavný poriadok vo viacerých prípadoch, jeho aktivita pri plnení cieľov programu zaobchádzania nie je na požadovanej úrovni vo všetkých oblastiach. Aj jeho pracovná morálka nebola spočiatku dobrá, prečo musel byť vyradený aj z predchádzajúceho pracoviska. Uvedené skutočnosti nesvedčia o tom, že by odsúdený mal snahu zlepšiť svoje postoje k plneniu povinností, resp. byť tak zodpovedný ako to prezentuje vo svojom návrhu. Skutočnosť, že správanie odsúdeného sa po intervencii väzenského personálu zlepšilo, získal jednu disciplinárne odmenu, automaticky neznamená splnenie podmienky na podmiennečné prepustenie. Podmiennečné prepustenie prichádza do úvahy, keď možno vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam dôvodne očakávať, že odsúdený i na slobode povedie riadny život a nie je riziko jeho recidívy. U odsúdeného súd I. stupňa s poukazom na odpis registra trestov dospel k záveru, že

nesplnil ďalšiu materiálnu a to, že nemožno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z odpisu registra trestov mal súd I. stupňa preukázané, že odsúdený sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú mu boli ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody. Na odsúdeného musel byť vydaný aj európsky zatýkací rozkaz, keďže sa pobytom v cudzine vyhýbal trestnému stíhaniu a ako to vyplýva z odpisu registra trestov, trestnej činnosti sa dopúšťal aj na území iného štátu Európskej únie. Odsúdený sa závažného trestného činu, za ktorý v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody dopustil dňa 12.01.2010, teda len 4 mesiace po tom, ako vykonal predchádzajúci nepodmienečný trest odňatia slobody uložený Okresným súdom Poprad pod sp.zn. 5T/80/2007. S poukazom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že tresty, ktoré mu boli doposiaľ uložené, nespĺnili svoj prevýchovný účel. Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné a odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil tým, že hodnotenie jeho osoby sa zakladá na nepravdivých údajoch, pojednávanie nebolo nezávislé, pretože okresný súd je predĺženou rukou tunajšieho ústavu, vytýka, že napriek potvrdeniu o zamestnaní a trvalom pobyte, ho sudkyňa nazvala bezdomovcom. Poukazuje na správanie príslušníkov ústavu v predchádzajúcom ústave na výkon trestu odňatia slobody, odkiaľ musel byť preradený a na základe uvedeného je presvedčený, že pokiaľ bude pre svoje dobro robiť čokoľvek, tak v skupine C zostane do konca trestu. Po príchode do ústavu ho ako astmatika zaradili na pracovisko - smetisko, kde likvidovali vulkánové a acetónom nasiaknuté sáčky a iné chemikálie, pričom ústav mal vedomosť, že má zníženú pracovnú schopnosť na základe zdravotných problémov. Neskôr ho odtiaľ vyradili, avšak nie na základe zdravotných problémov, ale že si neplní svoje pracovné povinnosti a zároveň ho chceli umiestniť na oddelenie medzi samých feťákov, čo odmietol, a tak bol potrestaný na 10 dní samoty. Keď žiadal fotokópie disciplinárnych trestov na právne účely, tak mu bol navrhnutý ústavom kompromis, že tresty mu zahadia, aby to jeho právnik nedával na súd. Uviedol, že je preukázané, že človek, ktorý neovláda tyrpácky jazyk, je považovaný za menejcenného a to do značnej miery poznačilo jeho psychiku. Nemôže mať návštevy, pretože od domova je vzdialený 700 kilometrov, jeho snúbenica tým trpí, potratila ich nenarodené dieťa, absolvovala psychiatrické liečenie. Uvádza, že tento štát rozbíja životy rodinám.

Krajský súd ako súd nadriadený, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu I. stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia, sú opodstatnené, a to z tých istých dôvodov, ktoré vyplývajú z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré je v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného zákona, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje. K úvahám súdu I. stupňa krajský súd dopĺňa, že z ustanovení § 66 odsek 1 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok a to, že vykonal zákonom stanovenú dobu z uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že sa môže od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu sa trest vykonáva. Výkonom zákonom stanovenej doby uloženého trestu a v súčasnosti pozitívne hodnotenie správania odsúdeného a plnenia jeho povinností vo výkone trestu nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok na jeho podmiennečné prepustenie. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia jeho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí

byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti (aj závažnosti trestnej činnosti, za ktorú si toho času vykonáva trest odňatia slobody), doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu. Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Taktiež ako súd I. stupňa, i nadriadený súd poukazuje na to, že odsúdený sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti rôzneho charakteru, trestnej činnosti sa dopúšťa aj po spáchaní skutku, za ktorý si toho času vykonáva trest odňatia slobody, trestnej činnosti sa dopúšťa aj na území cudzieho štátu a aj krajský súd je toho názoru, že na odsúdeného možno hľadiť ako na recidivistu. Stotožňuje sa tak so záverom súdu I. stupňa, že v prípade odsúdeného nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, navyše nie možné ani konštatovať splnenie prvej materiálnej podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie a to poukazujúc práve úvahy súdu I. stupňa ktoré vychádzajú zo hodnotenia správania sa odsúdeného v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Preto aj podľa názoru nadriadeného súdu je nevyhnutné, aby odsúdený vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím, aby naňho tak naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Nadriadený súd nezistil žiadne dôvody na zrušenie sťažnosťou napadnutého uznesenia a na iné rozhodnutie o návrhu na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, a preto podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.